

POVINNOSTI OBČANOV PRI ZDOLÁVANÍ POŽIAROV

Osobná pomoc

Každý občan, je povinný v súvislosti so zdolávaním požiaru:

- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
- uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- ohlásiť bez zbytočného odkladu na určenom mieste zistený požiar, alebo zabezpečiť jeho uhasenie,
- poskytnúť hasičskej jednotke osobnú pomoc na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky alebo obce.

Vecná pomoc:

Každý občan je povinný na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky, okresného riaditeľstva alebo obce poskytnúť :

dopravné prostriedky, zdroje vody na hasenie požiarov, spojovacie prostriedky a iné vecné prostriedky na zdolávanie požiarov.

Povinnosť poskytnúť pomoc sa nevzťahuje na osoby telesne alebo duševne nespôsobilé, osoby mladšie ako 18 rokov, tehotné ženy a zamestnancov cudzích zastupiteľských úradov. Občan nie je povinný poskytnúť pomoc, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť, alebo ak by seba alebo blízku osobu tým vystavil vážnemu ohrozeniu.

Občan je povinný umožniť vstup na nehnuteľnosť:

- na vykonanie opatrení nevyhnutných na zdolanie požiaru alebo zamedzenie jeho šírenia,
- na vykonanie iných záchranných prác, najmä vypratať alebo strpieť vypratanie pozemku, odstrániť alebo strpieť odstránenie stavieb, ich častí alebo porastov.

ČINNOSTI, KTORÉ OBČAN NESMIE VYKONÁVAŤ:

- fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,
- vykonávať činnosti, na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ak sa vyžadujú na ich vykonávanie, ako sú napr. zváranie, opravovanie a kontrola hasiacich zariadení a pod.,
- poškodzovať a zneužívať hasiace prístroje, hydranty, požiarne uzávery, požiarne vodovody a iné vecné prostriedky ochrany pred požiarom alebo sťažovať prístup k nim, ako aj k uzáverom rozvodných zariadení, najmä elektrickej energie, plynu alebo vody,
- vyvolať bezdôvodne požiarne poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužiť linku tiesňového volania.

POVINNOSTI PRI UKLADANÍ A SKLADOVANÍ HORĽAVÝCH KVAPALÍN V STAVBE – RODINNOM DOME, OBYTNOM DOME ALEBO INOM PRIESTORE VO VLASTNÍCTVE ALEBO V UŽÍVANÍ

V stavbe vo vlastníctve alebo v užívaní fyzickej osoby možno ukladať najviac 200 l horľavých kvapalín všetkých tried nebezpečnosti; to sa nevzťahuje na bytový dom a stavbu na dočasné ubytovanie.

V byte a v príslušenstve bytu možno ukladať najviac 5 l horľavých kvapalín.

V pivnici alebo v suterénnej miestnosti obytného domu sa môže pre každý byt ukladať

- na účely lokálneho vykurovania najviac 100 l kvapalného paliva len v prepravnom obale oddelene od pevného horľavého materiálu a palív; objem prepravného obalu môže byť najviac 50 l,
- 20 l horľavých kvapalín všetkých tried nebezpečnosti; z toho 5 l môže byť v rozbitnom obale.

Horľavé kvapaliny a horľavé kvapaliny s nízkym bodom varu sa nesmú ukladať

- v nebytovom priestore, v spoločných častiach a v spoločných zariadeniach bytového domu,
- v obytnej bunke stavby na ubytovanie,
- v komunikačnom priestore,
- v zhromažďovacom priestore,
- na streche a na povale bytového domu, občianskeho vybavenia,
- v únikovej ceste stavebne oddelenej od iného priestoru stavby.

Obaly s horľavými kvapalinami je možné ukladať otvorom nahor, uzatvorené tak, aby sa nemohli rozlíať.

Pri manipulácii s nimi treba dbať na to, aby v blízkosti miesta manipulácie nebol žiaden otvorený oheň a ani nikto nefajčil – môže prísť k vznieteniu uvoľnených pár alebo ich výbuchu .

POVINNOSTI OBČANOV PRI POUŽÍVANÍ KOMÍNA A DYMOVODU:

Občan je povinný zabezpečovať pravidelné čistenie a kontrolu komínov.

Čistenie a kontrola komína sa vykonáva:

- posúdením umiestnenia horľavých predmetov v nadväznosti na konštrukčné vyhotovenie komína, dymovodu a spotrebiča,
- kontrolou telies komína, dymovodu a spotrebiča najmä z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti a z hľadiska spoľahlivej funkcie spalinovej cesty,
- vykonávaním čistiacich prác najmä so zameraním na odstránenie pevných usadenín spalín v spalinovej ceste vrátane lapača iskier a v priestore prestupu spalín od spaľovacej komory k dymovému hrdlu, kontrolou voľného prístupu a bezpečného prístupu ku komínu a k dymovodu, ich čistiacim miestam a k spotrebiču.

Na vykonávanie čistenia a kontroly a preskúšania komína musí mať ten, kto ich vykonáva, vyhovujúce nástroje, prístroje a zariadenia.

Preskúšanie komína sa vykonáva:

- skúškou plynotesnosti konštrukcie vytvárajúcej spalinovú cestu,
- posúdením vhodnosti výrobkov, z ktorých je vyhotovený komín, stavu komína a umiestnenia konštrukcií a horľavých materiálov v blízkosti komína, dymovodu a spotrebiča v nadväznosti na protipožiarne bezpečnosť stavby,
- kontrolou priechodnosti vymetacích zariadení a čistiacich zariadení na odstraňovanie pevných usadenín spalín otvormi na čistenie a kontrolou komína a dymovodu.

Odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zámenou lokálneho palivového spotrebiča na ústredný zdroj tepla alebo etážový zdroj tepla, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína. Preskúšanie komína môže vykonávať len kominár alebo revízny technik komínov.

Potvrdenie o vykonaní čistenia a kontroly komína alebo dymovodu vyhotovuje ten, kto čistenie a kontrolu vykonal. Vydáva potvrdenie o vykonaní čistenia a kontroly komína alebo dymovodu, alebo urobí zápis do denníka čistenia a kontroly komína alebo dymovodu s dátumom vykonania kontroly a čistenia komína alebo dymovodu spolu s menom a priezviskom osoby, ktorá kontrolu a čistenie vykonal.

Potvrdenie o vykonaní čistenia a kontroly komína alebo dymovodu alebo potvrdenie o vykonaní preskúšania komína sa vydáva na účely kontroly a predkladá sa na požiadanie obci alebo orgánu vykonávajúcemu štátny požiarny dozor.

Komín možno vypaľovať len výnimočne. Komín môže vypaľovať iba kominár resp. revízny technik komínov s pomocou najmenej jednej ďalšej osoby. Vypaľovanie komína sa oznamuje obci. Komín možno vypaľovať len vtedy, ak je odolný proti vyhoreniu sadzí.

Lehoty čistenia a kontroly komína a dymovodu:

ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom **do 50 kW**, raz za

- štyri mesiace, ak sú do komína pripojené spotrebiče na tuhé palivá alebo spotrebiče na kvapalné palivá,
- šesť mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynne palivá a ak ide o komín bez vložky,
- dvanásť mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynne palivá a ak ide o komín s vložkou,

ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom **nad 50 kW**, raz za

- dva mesiace, ak sú do komína pripojené spotrebiče na tuhé palivá alebo spotrebiče na kvapalné palivá,
- šesť mesiacov, ak sú do komína pripojené spotrebiče na plynne palivá.

Komín, na ktorý je pripojený spotrebič, ktorý nebol v prevádzke od ostatného čistenia a kontroly dlhšie, ako je lehota ustanovená uvedená vyššie, nemusí sa až do jeho opätovného uvedenia do prevádzky kontrolovať a čistiť; pred uvedením spotrebiča do prevádzky sa musí vykonať jeho kontrola a čistenie.

Komín v občasne užívaných stavbách sa musí čistiť a kontrolovať najmenej raz za dva roky.

Sadze a kondenzát nahromadené v zbernej časti komínového prieduchu sa musia vyberať pri každom čistení komína.

POVINNOSTI OBČANOV PRI POUŽÍVANÍ PALIVOVÉHO A ELEKTROTEPELNÉHO SPOTREBIČA:

Spotrebič možno prevádzkovať len vtedy, ak je v dobrom technickom stave a za podmienok určených v jeho dokumentácii.

Pri prevádzkovaní spotrebiča sa musí vykonávať dozor nad jeho prevádzkou. Bez dozoru možno prevádzkovať len taký spotrebič, ktorého konštrukčné vyhotovenie to dovoľuje, a ak je to v súlade s jeho dokumentáciou.

Súčasťou prevádzkovania spotrebiča je aj vykonávanie jeho údržby. V návode na používanie výrobca spotrebiča určuje rozsah a obsah údržby spotrebiča podľa technickej normy. Ak pre spotrebič nie je vydaná technická norma, určí rozsah a obsah údržby spotrebiča jeho výrobca.

Do priestoru vymedzeného bezpečnými vzdialenosťami od spotrebiča a dymovodu nemožno ukladať horľavé predmety alebo horľavé látky.

Spotrebiče podľa druhu paliva a elektrotepelné spotrebiče	Bezpečná vzdialenosť [mm]
Tuhé vo všetkých smeroch	800
Kvapalné vo všetkých smeroch	400
Plynné vo všetkých smeroch	200
Infražiarič na tuhé palivo	
a) od hornej hrany	800
b) v smere sálania	1 500
c) v ostatných smeroch	400
Elektrotepelné vo všetkých smeroch	200
Elektrický infražiarič	
a) od hornej hrany	400
b) v smere sálania	800
c) v ostatných smeroch	200
Elektrické akumulčné kachle	
a) v smere výfuku horúceho vzduchu	1 000
b) v ostatných smeroch	200

V spotrebiči možno používať len palivo, na ktoré je spotrebič konštrukčne vyhotovený; to platí aj pri zakurovaní.

Po zistení úniku paliva zo spotrebiča, musí byť spotrebič bez zbytočného odkladu odstavený z prevádzky a nesmie sa používať dovtedy, kým nie je porucha odstránená.

Nevychladnutý popol po vybratí zo spotrebiča na tuhé palivo možno ukladať iba do nerozbitnej plnostennej nádoby z nehorľavého materiálu.

PLATNÉ PREDPISY O OCHRANE PRED POŽIARMI

Zákon č.314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.121/2002 Z. z., o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.124/2000 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady požiarnej bezpečnosti pri činnostiach s horľavými plynmi a horenie podporujúcimi plynmi.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.719/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú vlastnosti, podmienky prevádzkovania a zabezpečenie pravidelnej kontroly prenosných hasiacich prístrojov a pojazdných hasiacich prístrojov.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.726/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú vlastnosti elektrickej požiarnej signalizácie, podmienky jej prevádzkovania a zabezpečenia jej pravidelnej kontroly.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.142/2004 Z. z., o protipožiarnej bezpečnosti pri výstavbe a pri užívaní prevádzkarne a iných priestorov, v ktorých sa vykonáva povrchová úprava výrobkov náterovými látkami.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.699/2004 Z. z., o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.162/2006 Z. z., o vlastnostiach konkrétnych podmienkach prevádzkovania a o zabezpečení pravidelnej kontroly hasičskej techniky a vecných prostriedkov na ochranu pred požiarimi.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.169/2006 Z. z., o konkrétnych vlastnostiach stabilného hasiaceho zariadenia a polostabilného hasiaceho zariadenia a o podmienkach ich prevádzkovania a zabezpečenia ich pravidelnej kontroly.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.258/2007 Z. z. o požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri skladovaní, ukladaní a manipulácii s tuhými horľavými látkami.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.401/2007 Z. z., o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní tepelného spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol.

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.478/2008 Z. z., o vlastnostiach, konkrétnych podmienkach prevádzkovania a zabezpečenia pravidelnej kontroly požiarneho uzáveru.